

Proč jsme přidali (jenom) učitelům průmyslovek

Jsem velice rád, že jsem mohl být iniciátorem projednávání záměru, který jak jsem přesvědčen, pomůže s řešením paradoxní situace, v dnešním školství v tomto rozsahu výjimečné – týká se průmyslovek.

Průmyslovky zřizované Královéhradeckým krajem patří až na výjimky ke školám, které netrpí nedostatkem žáků. Rodičovská veřejnost se po letech módní inklinace k některým oborům a nekritické aspiraci na získání maturitního vysvědčení pro své potomky, vrací ke střízlivějším volbám. Během náborových akcí sleduji, že v posledních 2 -3 letech směřují rodiče dotazy opět v první řadě k uplatnitelnosti absolventa.

Odborná příprava pro průmyslové obory je vnímána jako spolehlivá cesta k perspektivnímu zaměstnání. Svou roli zde sehrává [intenzivní propagace technického vzdělávání](#), rovněž tak státní maturita a do budoucna snad i váha výsledků povinných přijímacích zkoušek. Žáky bychom tedy měli, ale koho postavit za katedru nebo do dílny. Jako v mnoha jiných oborech vážne generační výměna i v učitelských sborech.

Rozhodl jsem se tedy pomoci řešit obtížnou situaci při získávání a udržení pedagogů, jejichž kvalifikaci je podnikatelský sektor schopen ocenit výrazně až násobně lépe než sebespokojenější školní direktor s přísně limitovanými mzdovými prostředky. Následující argumentace oslovených ředitelů – [variaci na jediné téma](#), ilustrují skutečnosti, na jejichž základě jsem po zralé úvaze oslovil na počátku října 2015 hejtmana kraje:

... bez důchodců bych vůbec nebyl schopen zajistit výuku i rekvalifikace. V posledních dvou letech jsme přijali nově dva strojaře (jednoho se základy techniky z PF UHK- konal u nás praxe a jednu inženýrku na půl úvazek – zbytek má ve firmě, takže si ten „luxus“ učitelství může dovolit a baví ji to) ...

... v loňském roce jsme přes úřad práce dělali poptávku na strojaře. Přihlásilo se cca 15 zájemců, ale drtivá většina byla naprosto nepoužitelná, nebo dle zjištěných referencí silně problematická s vysokou frekvencí střídání zaměstnání. Pokud by se důchodci rozhodli končit, nebo se zdravotně složili, nejsem schopen zajistit výuku odborných předmětů. Učitele všeobecně vzdělávacích předmětů mám v databázi zájemců nepřehledně (vyjma matematiky a fyziky) ...

... bohužel učitelé - odborníci z praxe tuto situaci neřeší, nebo jen minimálně. Takový odborník je využitelný pouze v době, kdy ho zaměstnavatel uvolní a jen na omezenou dobu. S více takovými externími učiteli ale již není možné sestavit rozvrh, není je možno využít na nepřímou vyučovací činnost, ani na případné suplování, navíc zajistit suplování za ně v případě, kdy musí plnit neočekávané úkoly u zaměstnavatele (služební cesty, mimořádné porady a akce) je takřka nemožné ...

... situaci neřeší ani absolventi pedagogických škol, protože nemají často o problematice ani ponětí, právě proto, že se jedná o velmi specifické oblasti, vyžadující strojírenské nebo elektrotechnické VŠ vzdělání. (Sebelepší absolvent pedagogické fakulty nesmí provádět práce pod napětím, např. elektrotechnická měření a pravděpodobně ani nenaprogramuje CNC stroj, apod.) ...

... v současné době mám na škole 7 elektrotechniků (sebe nepočítám). U jednoho ve věku 33 let je podle mě potenciální nebezpečí odchodu do praxe. Další 3 z nich jsou již v důchodovém věku a mohou kdykoli odejít. Zbývající 3 dosáhnou důchodového věku během následujících 3 let. Pokud nebudou ochotní nebo schopní pokračovat dál, bude situace kritická. Není kde brát. Za posledních 6 let mého působení se mi povedlo sehnat jen jednoho elektrotechnika, který na půl úvazku učí a na půl podniká. Jinak jsem vždy sehnal jedině učitele, který za nejasných důvodů skončil na jiné škole, po pár měsících už jsme věděli proč a po roce se s ním rozloučili ...

... nejdříve jsem si myslela, že si děláš legraci. Nedostatek učitelů je dlouhodobý problém a všichni o něm víme. Kvalitní odborníky nezaplatíme, firmy je vždy přeplatí ...

Konkrétní čísla shrnuje tabulka:

Počet učitelů odborných předmětů a učitelů praktického vyučování v oborech vzdělávání zařazených do skupin: 23 - Strojírenství a strojírenská výroba, 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika			
Název školy	Počet učitelů odb. předmětů a prakt. vyučování		
	přepočtený	důchodci	odchod do 3 let
SPŠ, Trutnov, Školní 101	22,9	7	4
SPŠ, SOŠ, SOU, Hradec Králové, Hradební 1029	56,7	14	9
SPŠ, Hronov, Hostovského 910	13,4	4	3
SPŠ el. a inf. technologií, Dobruška, Čs. odboje 670	5,9	3	4
VOŠ, SPŠ, Jičín, Pod Koželuhy 100	20,5	6	7
SOU, Lázně Bělá, Zámecká 478	2,0	3	0
VOŠ a SPŠ, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166	29,7	6	4
SOŠ a SOU, Vrchlabí, Krkonošská 265	5,9	3	3
SOŠ a SOU, Hradec Králové, Vocelova 1338	19,5	2	3
SŠ technická a řemeslná, Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112	18,0	1	2
SPŠ, SOŠ a SOU, Nové Město nad Metují, Školní 1377	12,9	3	6
Integrovaná střední škola, Nová Paka, Kumburská 846	16,5	1	3
SŠZ a ekologická a SOU, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873	3,4	1	1
SŠ a ZŠ, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218	2,0	0	0
VOŠ a SPŠ stavební, Náchod, Pražská 931	0,5	0	0
Odborné učiliště, Hradec Králové, 17. listopadu 1212	3,0	0	0
CELKEM:	232,8	54	49
Poznámky:			
přepočtený - stav k 30. 9. 2015			
učitelé, v jejichž týdenním úvazku přímé vyučovací činnosti jsou odborné předměty zastoupeny více než jednou polovinou			
důchodci, odchod do 3 let - stav k 30. 9. 2015 ve fyzických osobách			

Výsledkem společného jednání ředitelů škol a představitelů Královéhradeckého kraje konaného 19. 11. 2015 byl příslib prvního muže kraje, nalézt maximum možných finančních prostředků pro platy odborných pedagogů. Díky pochopení tvůrců a správců rozpočtu kraje a všech zastupitelů dostal příslib konkrétní podobu schválením 1. změny rozpočtu KHK na rok 2016 (zasedání Zastupitelstva KHK dne 21. 3. 2016). Ta umožní ředitelům krajských středních škol, na nichž se vyučují obory skupin 23 - *Strojírenství a strojírenská výroba* a 26 - *Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika* (zjednodušeně průmyslovek) rozdělit mezi cca 230 učitelů odborných předmětů a praktického vyučování 10. 000 000 Kč.

Přesto, že jsem již zaregistroval hlasy mluvící o diskriminaci a zasévání sváru do sboroven, jsem přesvědčen, že tento krok není učiněn na úkor žádné z krajem zřizovaných škol, na rozdíl od situace, kdy rok co rok mělníme a přerozdělujeme omezené krajské finance na zachování holé existence školských institucí, které se měli již dávno minimálně sloučit s jinými nebo zaniknout. V této situaci není kraj schopen bez využití evropských dotací významně přispět k výraznějšímu rozvoji byť jen části zřizovaných škol.

Od myšlenky, kterou jsme s ředitelem trutnovské průmyslovky Ing. Sauerem pojali v květnu minulého roku, uplynulo jen deset měsíců a ředitelé 16 škol obdrží v nejbližších dnech z krajského rozpočtu tyto prostředky:

Posílení prostředků na platy a související výdaje učitelů odborných předmětů a učitelů praktického vyučování v oborech vzdělávání zařazených do skupin:
23 - Strojírenství a strojírenská výroba, 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika

tis. Kč

Název školy	rozdělení příspěvku na platy a související výdaje				
	přep. úvazek	platy	odvody	FKSP	neinvest. příspěvek celk.
SPŠ, Trutnov, Školní 101	22,9	726,0	246,8	10,9	983,7
SPŠ, SOŠ, SOU, Hradec Králové, Hradební 1029	56,7	1797,5	611,1	27,0	2435,6
SPŠ, Hronov, Hostovského 910	13,4	424,8	144,4	6,4	575,6
SPŠ el. a inf. technologií, Dobruška, Čs. odboje 670	5,9	187,0	63,6	2,8	253,4
VOŠ, SPŠ, Jičín, Pod Koželuhy 100	20,5	649,9	221,0	9,7	880,6
SOU, Lázně Bělohrad, Zámecká 478	2,0	63,4	21,5	1,0	85,9
VOŠ a SPŠ, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166	29,7	941,5	320,2	14,1	1275,8
SOŠ a SOU, Vrchlabí, Krkonošská 265	5,9	187,0	63,6	2,8	253,4
SOŠ a SOU, Hradec Králové, Vocelova 1338	19,5	618,2	210,1	9,3	837,6
SŠ technická a řemeslná, Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112	18,0	570,6	194,0	8,6	773,2
SPŠ, SOŠ a SOU, Nové Město nad Metují, Školní 1377	12,9	408,9	139,1	6,1	554,1
Integrovaná střední škola, Nová Paka, Kumburská 846	16,5	523,1	177,9	7,8	708,8
SŠZ a ekologická a SOU, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873	3,4	107,7	36,7	1,6	146
SŠ a ZŠ, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218	2,0	63,4	21,5	1,0	85,9
VOŠ a SPŠ stavební, Náchod, Pražská 931	0,5	15,9	5,4	0,2	21,5
Odborné učiliště, Hradec Králové, 17. listopadu 1212	3,0	95,1	32,4	1,4	128,9
CELKEM:	232,8	7380,0	2509,3	110,7	10000,0

I po letech restrukturalizace národního hospodářství [zůstáváme průmyslovou zemí](#) (se všemi příležitostmi i riziky toho stavu). Všichni stojíme o daně odváděné podniky v tomto odvětví, a že bychom se chtěli opřít o cizí pracovní sílu, nemůže být ani řeči. Nezbyvá než vzít rozum do hrsti a pomoci si sami. Čas ukáže, zda to bylo přínosné rozhodnutí.